

Consell Comarcal de l'Alt Penedès

**PLA D'ASSISTÈNCIA I SUPORT EN MATÈRIA DE
PROTECCIÓ CIVIL DE LA COMARCA DE L'ALT
PENEDÈS**

**DOCUMENT D'ASSISTÈNCIA I SUPORT EN LA
PLANIFICACIÓ I LA PREVENCIÓ**

Juny 2009

1.	INTRODUCCIÓ.....	3
2.	DIAGNOSI: TIPOLOGIA I ESTAT DEL PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL A LA COMARCA.....	3
2.1	TIPOLOGIA DEL PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL A CATALUNYA ...	3
2.2	ESTAT DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL BÀSIC, ESPECIAL I ESPECÍFIC A LA COMARCA DE L'ALT PENEDÈS	4
2.2.1	Plans Bàsics d'Emergències Municipals (PBEM).....	4
2.2.2	Plans Especials	5
2.2.3	Plans Específics	11
2.2.4	Resum de l'estat del planejament municipal	12
2.3	PLANS D'AUTOPROTECCIÓ	14
2.3.1	Plans d'Autoprotecció per a empreses, centres, instal·lacions i activitats.....	14
2.3.2	Plans d'Autoprotecció per Urbanitzacions (PAU)	17
2.4	ANÀLISI DE LA PROBLEMÀTICA D'ELABORACIÓ DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE PROTECCIÓ CIVIL.....	18
2.5	PROPOSTA D'ACTUACIONS PER FOMENTAR L'ELABORACIÓ DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE PROTECCIÓ CIVIL	19
3.	ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ DE LA PREVENCIÓ I LA PLANIFICACIÓ.	20
3.1	ORGANITZACIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL COMARCAL.....	20
3.2	ORGANITZACIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL DELS MUNICIPIS	22
4	ASSISTÈNCIA I SUPORT EN LA PREVISIÓ, LA PREVENCIÓ I LA PLANIFICACIÓ	24
4.1	ASSISTÈNCIA I SUPORT EN L'ELABORACIÓ DE PLANS	24
4.1.1	Assistència i suport en els plans municipals i d'autoprotecció	24
4.2	RECURSOS EN L'ASSISTÈNCIA I EL SUPORT EN RELACIÓ ALS RISCOS ..	25
4.3	ASSISTÈNCIA I SUPORT EN LA FORMACIÓ DELS AGENTS IMPLICATS EN LA GESTIÓ DE LES EMERGÈNCIES	26
4.4	CONTROL I PLANIFICACIÓ D'ELEMENTS OPERATIUS	26

1. INTRODUCCIÓ

L'objectiu del present document és ser el dinamitzador de la planificació en matèria de la protecció civil i de la prevenció, així com també de la formació dels tècnics municipals i la informació a la població.

El document es compon d'un primer apartat referent a la situació actual del planejament a la comarca, seguit de l'estructura i les funcions que es desenvoluparan en les tasques de planificació i prevenció.

2. DIAGNOSI: TIPOLOGIA I ESTAT DEL PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL A LA COMARCA

2.1 TIPOLOGIA DEL PLANEJAMENT DE PROTECCIÓ CIVIL A CATALUNYA

El planejament de les emergències a Catalunya es defineix a la secció tercera de la Llei 4/1997 de Protecció Civil de Catalunya, on es determina la següent tipologia de plans:

- **Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT):** Pla marc que integra els diversos plans territorials i especials i conté la previsió d'emergències a què es pot veure sotmès el país a causa de situacions de catàstrofe o calamitats públiques, el catàleg de recursos humans i materials disponibles, i els protocols d'actuació per afrontar-les, a més de les directrius bàsiques per a restablir els serveis i recuperar la normalitat.

- **Plans territorials:** preveuen amb caràcter general les emergències en dos nivells bàsics de planificació, el conjunt de Catalunya i els municipis, i obren la porta a l'existència de plans supramunicipals. Els plans territorials es plasmen a nivell municipal en la figura dels Plans Bàsics d'Emergències.

- **Plans especials:** estableixen les emergències per riscos concrets la naturalesa dels quals requereix uns mètodes tècnics i científics adequats per avaluar-los i tractar-los. Són objecte dels plans especials les emergències produïdes pels riscos d'inundacions, de nevades, de sismes, de substàncies perilloses, de transport de mercaderies perilloses,

d'incendis forestals, volcànics, de contaminació marina i els altres que determini el Govern. En l'àmbit municipal els plans especials es defineixen amb els Plans d'Actuació Municipal (PAM) per a cada tipus de risc.

- **Plans específics:** estableixen les emergències per riscos concrets que tenen els municipis i que són diferents dels riscos especials. Són objecte de plans específics les emergències produïdes per conduccions, espectacles piromusicals i correfocs, concerts, sequeres, etc.

- **Plans d'autoprotecció:** preveuen per a determinats centres, empreses i instal·lacions, les emergències que es poden produir com a conseqüència de la seva activitat i les mesures de resposta davant de situacions de risc de catàstrofes i de calamitats públiques que els poden afectar.

- **Plans d'Autoprotecció per Urbanitzacions (PAU):** la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, defineix en l'article 3 les obligacions a què aquestes estan subjectes. En el punt C d'aquest article es disposa que les urbanitzacions han d'elaborar un pla d'autoprotecció contra incendis forestals que s'ha d'incorporar al PAM, d'acord amb el Pla Infocat.

2.2 ESTAT DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL BÀSIC, ESPECIAL I ESPECÍFIC A LA COMARCA DE L'ALT PENEDEÀS

A continuació es presenten els criteris que obliguen a la redacció dels diferents plans municipals, així com una relació de la disposició dels plans per part dels diferents municipis de la comarca.

2.2.1 Plans Bàsics d'Emergències Municipals (PBEM)

Els PBEM són plans territorials que preveuen amb caràcter general les emergències que es poden produir en el seu àmbit municipal.

Críteris de redacció:

Segons l'article 2 del Decret 210/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova l'estructura del contingut per a l'elaboració i homologació dels Plans de Protecció Civil Municipals, els municipis obligats a elaborar i aprovar els plans bàsics d'emergència municipal són:

- Els municipis amb més de vint mil habitants.
- Els municipis que amb menys de vint mil habitants tenen la consideració de turístics, segons la Llei 13/2002, de 21 de juny, de Turisme de Catalunya¹.
- Els municipis considerats de risc especial per la seva situació geogràfica o activitat industrial segons la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.

Municipis afectats:

La definició dels municipis considerats turístics no s'ha dut a terme i per tant és difícil establir els municipis obligats a redactar els plans bàsics per aquesta motiu. En absència de poder aplicar aquests criteris, es seguiran les recomanacions establertes per la Comissió de Protecció Civil, que defineix que els municipis obligats a tenir un Pla Bàsic d'Emergències Municipal són:

- Municipis amb més de vint mil habitants: Vilafranca del Penedès.
- Municipis considerats turístics: Gelida, Torrelles de Foix.

Plans aprovats i homologats:

Els Plans Bàsics Municipals vigents a la comarca són els següents:

- Vilafranca del Penedès (26/11/1992). Obligat.
- Gelida (10/07/2008). Obligat.
- Sant Llorenç d'Hortons (10/07/2008). Voluntari.

¹ Es consideren municipis turístics el que compleixen les condicions establertes per l'Article 18:
1. Poden tenir la consideració de municipi turístic, als efectes d'aquesta Llei, els municipis que compleixin almenys una de les condicions següents:
a) Que la mitjana ponderada anual de població turística sigui superior al nombre de veïns i el nombre de places d'allotjament turístic i de places de segona residència sigui superior al nombre de veïns.
b) Que el terme municipal inclogui una àrea territorial que tingui la qualificació de recurs turístic essencial.
2. Les condicions fixades per l'apartat 1 poden ésser desenvolupades i concretades per mitjà de disposicions reglamentàries.

2.2.2 Plans Especials

Els riscos considerats especials per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya (incendis forestals, inundacions, nevades, sismes, contaminació marina, establiments amb substàncies perilloses i transport de mercaderies perilloses) es tradueixen a escala municipal en Plans d'Actuació Municipal per a cada risc, en cas que el municipi es vegi afectat per aquest.

2.2.2.1 Pla d'Actuació Municipal per incendis forestals

Criteris de redacció:

El Pla Infocat realitzat per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya, revisat el 2003 i actualitzat el 2008, estableix que els municipis que han d'elaborar el PAM d'incendis forestals pel nivell de perill són els municipis on la mitjana dels valors del 50% de la superfície amb més perill del terme té un perill alt o molt alt i alhora compleixen una de les següents condicions:

-Tenir més del 5% de la superfície dins d'un PPP (perímetre de protecció prioritària) i més de 50 ha. forestals.

-Tenir més del 15% de superfície forestal i més de 100 ha. forestals.

Pel que fa als criteris de vulnerabilitat els municipis obligats a redactar el PAM són els que tenen una vulnerabilitat alta o molt alta, com a resultat de sumar els productes de la superfície dels elements vulnerables pel valor assignat a aquell tipus d'element vulnerable.

Municipis afectats:

Segons les consideracions establertes pel Pla Infocat, els municipis de la comarca de l'Alt Penedès que tenen un perill alt són: Avinyonet del Penedès, Castellet i la Gornal, Castellví de la Marca, Font-rubí, Gelida, Mediona, Olèrdola, Olesa de Bonesvalls, Pontons, Sant Cugat Sescarrigues, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Martí Sarroca, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quintí de Mediona, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Margarida i els Monjos, Subirats, Torrelavit, Torrelles de Foix.

Els municipis amb vulnerabilitat alta definits pel Pla Infocat són: Avinyonet del Penedès, Castellet i la Gornal, Olèrdola, Subirats, Torrelles de Foix.

Els municipis amb vulnerabilitat molt alta són: Gelida, Mediona, Olesa de Bonesvalls.

Per tant, es pot veure que 19 dels 27 municipis de la comarca estan obligats a redactar el PAM per incendis forestals.

Plans aprovats i homologats:

Els Plans d'Actuació Municipals vigents són els dels 11 municipis següents:

Avinyonet del Penedès (08/06/2000)

Castellet i la Gornal (01/07/996)

Castellví de la Marca (17/11/1999)

Font-rubí (03/11/1998)

Gelida (15/12/1998 - R.18/10/05)

Olèrdola (20/05/1998)

Olesa de Bonesvalls (16/07/1998)

Sant Llorenç d'Hortons (10/07/2008)

Sant Sadurní d'Anoia (11/07/2002)

Subirats (30/09/1999)

Torrelavit (22/09/1998)

2.2.2.2 Pla d'Actuació Municipal per inundacions

Críteris de redacció:

Segons les disposicions establertes pel Pla Inuncat els municipis obligats a fer el PAM per inundacions són els valorats com a molt alt, alt i mig risc i en els que es consideren altres factors com l'existència de punts negres, la informació històrica rellevant i els estudis de perillositat per avaries o trencament de preses.

Municipis afectats:

Els municipis de la comarca de l'Alt Penedès obligats a redactar el PAM per inundacions segons el Pla Inuncat són: Castellet i la Gornal, Gelida, Olesa de Bonesvalls, Pacs del Penedès, Pontons, Sant Martí Sarroca, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Margarida i els Monjos, Subirats, Torrelavit, Torrelles de Foix, Vilafranca del Penedès

Els municipis recomanats a disposar del PAM per inundacions són: Castellví de la Marca, Font-rubí, Mediona, Olèrdola, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Pere de Riudebitlles

Plans aprovats i homologats:

Dels divuit municipis obligats o recomanats a disposar del PAM, només dos d'ells l'han elaborat:

Gelida (18/10/2005)

Sant Llorenç d'Hortons (18/10/2005)

2.2.2.3 Pla d'Actuació Municipal per nevades

Críteris de redacció:

El Pla Neucat estableix que els municipis obligats a elaborar els plans d'actuació municipal per nevades són aquells que tenen més de 20.000 habitants o que es troben a una altitud de 400 metres o més.

Municipis afectats:

Segons dades de la Delegació Territorial del Govern de Barcelona, i atenent a aquests criteris, els municipis del l'Alt Penedès obligats a redactar el PAM per nevades són: Mediona, Pontons i Vilafranca del Penedès.

Els municipis als que es recomana disposar del PAM per nevades són la resta:

Avinyonet del Penedès, Les Cabanyes, Castellet i la Gornal, Castellví de la Marca, Font-rubí, Gelida, La Granada, Olèrdola, Olesa de Bonesvalls, Pacs del Penedès, El Pla del Penedès, Puigdàlber, Sant Cugat de Sesgarrigues, Sant Llorenç d'Hortons, Sant Martí Sarroca, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quintí de Mediona, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Fe del Penedès, Santa Margarida i els Monjos, Subirats, Torrelavit, Torrelles de Foix, Vilobí del Penedès.

Plans aprovats i homologats:

De tots ells, actualment tant sols disposa del PAM Gelida (18/10/2005).

2.2.2.4 Pla d'Actuació Municipal per sismes

Criteris de redacció:

Segons les disposicions establertes pel Pla Sísmic, han d'elaborar el PAM:

- Els municipis que tinguin una intensitat sísmica prevista igual o superior a VII en un període de retorn associat de 500 anys segons el mapa de Perillositat Sísmica.
- Els municipis pels que s'ha calculat que es superaria el límit de dany de referència en el parc d'edificis d'habitatge en cas que es produeixi el màxim sisme esperat en l'esmentat període de 500 anys, segons els estudis de risc elaborats per a la redacció d'aquest pla.
- Es recomana també l'elaboració del PAM als municipis que tinguin una intensitat sísmica prevista igual o superior a VI en un període de retorn de 500 anys segons el mapa de Perillositat Sísmica.

Municipis afectats:

Segons aquestes dades, a la comarca de l'Alt Penedès no hi ha cap municipi obligat a elaborar el PAM.

Per contra, a tots els municipis de la comarca es recomana elaborar el PAM.

Plans aprovats i homologats:

L'únic municipi que ha elaborat el corresponent PAM es Gelida (18/10/2005).

2.2.2.5 Pla d'Actuació Municipal per establiments amb substàncies perilloses inclosos al PLASEQCAT

Criteris de redacció:

El PLASEQCAT determina que tenen l'obligació d'elaborar el PAM tots els municipis que compleixin alguna de les condicions següents:

- Municipis en els quals es trobi ubicada una instal·lació industrial afectada per l'article 9 del RD 1254/99 (incloses les instal·lacions d'explosius de nivell alt).
- Municipis que tenen elements vulnerables significatius ubicats en zones de perill d'instal·lacions de nivell alt.

Es recomana l'elaboració del PAM a:

- Municipis en els quals es trobi ubicada una instal·lació industrial afectada pels articles 6 i 7 del RD 1254/99.

- Municipis amb vies de comunicació i alguna edificació ubicades en zona d'alerta d'accidents d'instal·lacions de nivell alt.
- Municipis on es trobin aparcaments de mercaderies perilloses de RENFE.
- Municipis on es trobin indústries d'explosius que superin el llindar menor o de nivell baix del RD 1254/99.

Els municipis obligats a informar en casos determinats seran:

- Municipis que tenen una part del seu terme dins la zona d'alerta però on no s'han identificat elements vulnerables.

Municipis afectats:

- Gelida: Obligat a redactar el PAM per afectació de l'empresa "Complejo Solvay Martorell (Martorell), considerada de Nivell Alt.
- Olèrdola: Obligat a redactar el PAM per l'existència de l'empresa "Comercial Química Massó, S.A. (Olèrdola), considerada de Nivell Alt.
- Sant Llorenç d'Hortons: Obligat a redactar el PAM per:
 - * Afectació de les empreses "Kao Corporation, S.A. (Olesa de Montserrat)" i "Complejo Solvay Martorell (Martorell)", considerades ambdues de Nivell Alt.
 - * Existència de l'empresa "Holding Exclusivas, S.L. (Sant Llorenç d'Hortons)", considerada de Nivell Baix (Explosius).
- Santa Margarida i els Monjos: Recomanat a redactar el PAM per l'existència de les empreses "Alcoholera Catalana, S.A. (Santa Margarida i els Monjos)" i "DMS Resins España, S.A. (Santa Margarida i els Monjos)", considerades ambdues de Nivell Baix.
- Subirats: obligat a informar en determinades situacions degut a la proximitat de l'empresa "Complejo Solvay Martorell (Martorell)", considerada de Nivell Alt.
- Vilafranca del Penedès: Recomanat a redactar el PAM per l'existència de l'empresa "ICI Packaging Coatings, S.A. (Vilafranca del Penedès)", considerada de Nivell Baix.

Plans aprovats i homologats:

L'únic municipi que disposa del PAM es Sant Llorenç d'Hortons (10/07/2008).

Cal destacar, també, que el municipi de Gelida disposa del PAM per risc específic d'accidents en empreses amb productes químics, no afectades per la normativa SEVESO.

2.2.2.6 Pla d'Actuació Municipal per transport de mercaderies perilloses

Críteris de redacció:

El TRANSCAT estableix que tenen obligació de redactar el PAM tots els municipis que compleixin:

- Tinguin vies el flux de mercaderies perilloses de les quals sigui molt important (més de 150 camions per dia estàndard).
- Estiguin molt propers a vies el flux de mercaderies perilloses de les quals sigui molt important.

Es recomana la redacció del PAM als municipis que:

- Tinguin vies el flux de mercaderies perilloses de les quals sigui important (entre 100 i 150 camions per dia estàndard).
- Estiguin molt propers a vies el flux de mercaderies perilloses de les quals sigui important.

Municipis afectats:

Segons aquestes dades, a la comarca de l'Alt Penedès els municipis obligats a redactar el PAM son: Avinyonet del Penedès, Castellet i la Gornal, Castellví de la Marca, Gelida, La Granada, Olèrdola, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Margarida i els Monjos, Subirats, Vilafranca del Penedès.

Plans aprovats i homologats:

Els únics municipis que han elaborat el corresponent PAM son Gelida (18/10/2005), Obligat, i Sant Llorenç d'Hortons (10/07/2008), voluntari.

2.2.3 Plans Específics

Els riscos considerats específics per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya (emergències en conduccions de substàncies perilloses, emergències en àrees de pública concurrència -piromusicals, correfocs i concerts-, fluències, sequeres, etc.) es tradueixen a escala municipal en Plans d'Actuació Municipal per a cada risc, en cas que el municipi es vegi afectat per aquest.

2.2.3.1 PAM per emergències en àrees de pública concurrència

Fa referència a les emergències provocades pel col·lapse en espectacles, llocs o esdeveniments de concentració de masses que poden provocar pànic general.

La obligatorietat d'elaboració d'aquests PAM es recull en la legislació sectorial que pugui afectar a les activitats que es desenvolupen en àrees de pública concurrència, com poden ser espectacles, fires, correfocs, piromusicals i macroconcerts. Aquesta legislació sectorial remet a l'obligació d'adoptar mesures de seguretat i d'elaborar plans d'autoprotecció en determinades activitats (vegeu apartat 2.3 Plans d'autoprotecció).

Plans aprovats i homologats:

Els plans d'actuació elaborats per aquesta finalitat son:

- Vilafranca del Penedès: PAM específic Mercat (01/12/1994)

2.2.3.2 Pla Específic per risc en conduccions de substàncies perilloses

Tal com s'ha indicat al Document Principal, un dels riscos previstos a la comarca de l'Alt Penedès esdevé per la presència de conduccions de substàncies perilloses pel territori.

En aquest cas, es disposa d'un PAM específic per aquest risc:

- Gelida: PAM Específic TMP per conduccions (18/10/2005)

2.2.4 Resum de l'estat del planejament municipal

Estat del planejament en funció del risc:

RISC	OBLIGAT	RECOMANAT	FETS	%
BÀSIC	3	0	3	100,0
INFOCAT	19	0	11	57,9
NEUCAT	3	24	1	3,7
INUNCAT	12	6	2	11,1
SISMICAT	0	27	1	3,7
TRANSCAT	10	0	2	20,0
PLASEQCAT	3	2	1	20,0

Font: Delegació Territorial del Govern a Barcelona.

2.2.4.1 Relació de l'estat del planejament per cada municipi

MUNICIPI	BÀSIC	INFOCAT	NEUCAT	INUNCAT	SISMICAT	TRANSCAT	PLASEQCAT
AVINYONET DEL PENEDÈS	-	OBLIGAT	RECOMANAT	-	RECOMANAT	OBLIGAT	-
CASTELLET I LA GORNAL	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	-
CASTELLVÍ DE LA MARCA	-	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	RECOMANAT	OBLIGAT	-
EL PLA DEL PENEDÈS	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
FONT-RUBÍ	-	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	RECOMANAT	-	-
GELIDA	OBLIGAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	OBLIGAT
LA GRANADA	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	OBLIGAT	-
LES CABANYES	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
MEDIONA	-	OBLIGAT	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	-	-
OLÉRDOLA	-	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	RECOMANAT	OBLIGAT	OBLIGAT
OLESÀ DE BONESVALLS	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
PACS DEL PENEDÈS	-	-	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
PONTONS	-	OBLIGAT	OBLIGAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
PUIGDÀLBER	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
SANT CUGAT SESGARRIGUES	-	OBLIGAT	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
SANT LLORENÇ D'HORTONS	VOLUNTARI	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	RECOMANAT	VOLUNTARI	OBLIGAT
SANT MARTÍ SARROCA	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
SANT PERE DE RIUDEBITLLES	-	OBLIGAT	RECOMANAT	RECOMANAT	RECOMANAT	-	-
SANT QUINTÍ DE MEDIONA	-	OBLIGAT	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
SANT SADURNÍ D'ANOIA	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	-
SANTA FE DEL PENEDÈS	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT
SUBIRATS	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	-
TORRELAVIT	-	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
TORRELLES DE FOIX	OBLIGAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT	-	-
VILAFRANCA DEL PENEDÈS	OBLIGAT	-	OBLIGAT	OBLIGAT	RECOMANAT	OBLIGAT	RECOMANAT
VILOBÍ DEL PENEDÈS	-	-	RECOMANAT	-	RECOMANAT	-	-

Font: Delegació Territorial del Govern a Barcelona.

 PAM's homologats.

2.3 PLANS D'AUTOPROTECCIÓ

2.3.1 Plans d'Autoprotecció per a empreses, centres, instal·lacions i activitats

El Departament d'Interior defineix els Plans d'Autoprotecció com aquells que preveuen, per a empreses, centres i instal·lacions determinades, les emergències que es puguin produir com a conseqüència de la seva pròpia activitat i les mesures de resposta enfront de les situacions de risc, catàstrofes i calamitats públiques que els puguin afectar.

Críteris de redacció

La Llei 4/1997, de 20 de maig, de protecció civil de Catalunya, estableix en l'article 7 l'obligatorietat dels plans d'autoprotecció. Pel punt 2 d'aquest article es dicta que el Govern ha de determinar per reglament el Catàleg d'activitats i els tipus de centres que estan obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i mantenir els mitjans personals i materials necessaris per afrontar les situacions de risc i d'emergència.

Aquesta catalogació no ha estat realitzada i per tant l'obligatorietat queda subjecta de forma genèrica a les disposicions de l'apartat 1 on es descriu: Les persones, les empreses i, en general, les entitats i els organismes que fan activitats que poden generar situacions de greu risc col·lectiu, de catàstrofe o de calamitat pública, i també els centres i les instal·lacions, públics i privats, que poden resultar afectats de manera especialment greu per situacions d'aquest caràcter, són obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i a mantenir els mitjans personals i materials necessaris per afrontar les situacions de risc i emergència.

A tals efectes, la determinació de les empreses, centres i instal·lacions obligats a tenir plans d'autoprotecció queda regulada per les diferents legislacions sectorials en funció de l'àmbit de cada activitat. L'elevat nombre de disposicions i reglamentació específica impossibilita fer un anàlisi exhaustiu de les regulacions a què està sotmès cada sector d'activitat, motiu pel qual es determinen les reglamentacions més genèriques que afecten de forma majoritària en la redacció dels plans d'autoprotecció i/o en l'adopció de mesures de seguretat. De forma esquemàtica es presenta un resum de les disposicions de caràcter estatal i autonòmic que contenen normes d'autoprotecció i la obligatorietat de disposar de plans d'emergència per les diferents activitats i establiments.

Activitat	Reglamentació
Totes les activitats	ESTATAL: -Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals. AUTONÒMICA: -Llei 3/1998, de 27 de febrer, d'Intervenció Integral de l'Administració Ambiental.
Protecció civil	ESTATAL: -Llei 2/1985, de 21 de gener, sobre Protecció Civil. AUTONÒMICA: - Llei 4/1997, de 20 de maig, de Protecció Civil de Catalunya.
Llocs de treball	ESTATAL: -Reial Decret 486/1997, de 14 d'abril, pel que s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els llocs de treball (annexos I.A.1, I.A.10 i 11 i MS). -Ordre de 9 de març de 1971, d'aprovació de l'ordenança d'higiene i seguretat en el treball. Pràcticament derogada pel Reial Decret 486/1997. Segueixen vigents els articles 24 i 71 a 82, sobre prevenció i extinció d'incendis en els establiments industrials i agraris.
Seguretat industrial	ESTATAL: -Llei d'Indústria 21/1992, de 16 de juliol. -Reial Decret 2267/2004, de 3 de desembre, Reglament de Seguretat contra Incendis en els Establiments Industrials. AUTONÒMICA: -Llei 12/2008, de 31 de juliol, de seguretat industrial.
Seguretat constructiva i obres de construcció	ESTATAL: -Llei 38/1999, de 5 de novembre, d'Ordenació de l'Edificació. -Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel que s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i de salut en les obres de construcció.
-Espectacles públics en edificis -Espectacles en espais oberts -Casinos de joc i altres activitats recreatives -Sales d'exposicions i conferències, biblioteques i museus -Cafeteries, bars i restaurants -Instal·lacions esportives	ESTATAL: -Reial Decret 2816/1982, de 27 d'agost, pel que s'aprova el Reglament General de Policia d'Espectacles Públics i Activitats Recreatives. AUTONÒMICA: -Llei 10/1990, de 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics.

<p>Establiments de fabricació, utilització i emmagatzematge d'explosius</p>	<p>ESTATAL: -Reial Decret 230/1998, de 16 de febrer, pel que s'aprova el Reglament d'Explosius. -Ordre de 20 d'octubre de 1988: Pirotecnia. Regula la manipulació i l'ús d'artificis en la realització d'espectacles públics de focs artificials. AUTONÒMICA: -Decret 252/1999, de 31 d'agost, pel qual es regulen les actuacions dels grups de foc en les celebracions populars i tradicionals.</p>
<p>Establiments en els que hi ha substàncies perilloses</p>	<p>ESTATAL: -Reial Decret 886/1988, de 15 de juliol, sobre prevenció d'accidents majors en determinades activitats industrials. -Reial Decret 1254/1999, de 16 de juliol, pel que s'aproven les mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en els que intervinguin substàncies perilloses. -Reial Decret 1196/2003, de 19 de setembre, pel qual s'aprova la Directiu bàsica de protecció civil per el control i planificació davant del risc d'accidents greus en els que intervenen substàncies perilloses. -Resolució de 30 de gener de 1991 pel que s'aprova la directriu bàsica per l'elaboració i homologació dels Plans Especials del Sector Químic. AUTONÒMICA: -Decret 174/2001, de 26 de juny, pel qual es regula l'aplicació a Catalunya del Reial Decret 1254/1999, de 16 de juliol, de mesures de control dels riscos inherents als accidents greus en els quals intervinguin substàncies perilloses.</p>
<p>Establiments sanitaris, hospitals</p>	<p>ESTATAL: -Ordre del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social de 24 d'octubre de 1979, sobre protecció antiincendis en els establiments sanitaris. -Reial Decret 2177/1996, de 4 d'octubre, NBE-CPI-96: Norma Bàsica de l'Edificació i Condicions de Protecció contra Incendis en els edificis.</p>
<p>Hotels</p>	<p>ESTATAL: -Ordre del Ministeri de Comerç i Turisme de 25 de setembre de 1979 sobre prevenció d'incendis en establiments turístics. Modificat per l'Ordre de 31 de març de 1980 i completada per la Circular aclaridora de 10 d'abril de 1980.</p>
<p>Locals i edificis</p>	<p>ESTATAL: - Real Decret 393/2007, de 23 de març, pel que s'aprova la Norma Bàsica d' Autoprotecció - Real Decret 314/2006, de 17 de març, pel que s'aprova el Codi Tècnic de la Edificació.</p>
<p>Centres docents: -Centres públics d'ensenyament primari, secundari i de batxillerat -Mòduls professionals</p>	<p>ESTATAL: -Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència de 13 de novembre de 1984, sobre exercicis pràctics d'evacuació d'emergència (caràcter voluntari). - Real Decret 314/2006, de 17 de març, pel que s'aprova el Codi Tècnic de la Edificació.</p>

A banda de les disposicions reglamentàries que obliguen a l'elaboració de plans d'autoprotecció i a l'adopció de mesures de seguretat, cal tenir en compte que la ponència d'activitats, per l'otorgació de la corresponent llicència, pot requerir la presentació d'aquesta documentació si es considera que les activitats o establiments suposen un risc per a la ciutadania, encara que per llei aquestes no hi estiguin obligades.

Plans aprovats i homologats:

Durant la fase d'implantació del PAS-PC del Consell Comarcal de l'Alt Penedès, es recopilarà la informació corresponent als Plans d'Autoprotecció per edificis públics homologats a la comarca són.

Actualment la Comissió de Protecció Civil de Catalunya no obliga a l'homologació dels plans d'autoprotecció, per la qual cosa no es disposa d'informació relativa als plans d'autoprotecció vigents a la comarca.

2.3.2 Plans d'Autoprotecció per Urbanitzacions (PAU)

La Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, defineix en l'article 3 les obligacions a què aquestes estan subjectes. En el punt C d'aquest article es disposa que les urbanitzacions han d'elaborar un pla d'autoprotecció contra incendis forestals que s'ha d'incorporar al PAM, d'acord amb el Pla Infocat.

Urbanitzacions definides a l'Alt Penedès, segons el Pla Infocat:

Municipi	Urbanització
Avinyonet del Penedès	Can Mitjans
Castellet i la Gornal	La Marina
	El Llac de Foix
	La Creu
	Rocallisa
	Trencarroques
	Valldemar
	La Costa de Cunit
Font-rubí	Els Manantials
Gelida	Safari
	El Martivell
Mediona	La Font del Bosc

	Les Pinedes de Sant Elies
	Can Verdaguer
	Monterrey Parc
Olèrdola	Can Trabal
	Daltmar
Olesa de Bonesvalls	Ca n'Olivella
	Can Xacó
Pontons	La Ponderosa
	Les Fonts de Sant Bernat
Sant Llorenç d'Hortons	Can Bargalló
	Sant Salvador
Sant Sadurní d'Anoia	El Portell
Subirats	Casablanca
	Can Rossell
	La Muntanya Rodona
Torrelavit	Can Ros
Torrelles de Foix	La Fontfregona
	La Plana de les Torres
	Can Coral

De les 31 urbanitzacions de la comarca definides pel Pla Infocat cap d'elles té un PAU homologat per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya.

2.4 ANÀLISI DE LA PROBLEMÀTICA D'ELABORACIÓ DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE PROTECCIÓ CIVIL

De forma genèrica, l'anàlisi de l'estat del planejament municipal a la comarca de l'Alt Penedès permet fer la diagnosi següent:

Situació actual:

Incompliment de l'obligació de disposar de la planificació per part dels municipis.

Causes:

*** Ajuntaments:**

- Infravaloració dels riscos a què estan sotmesos els municipis.
- Desconeixement de l'obligatorietat d'elaboració i de la funció dels plans.

- Desconeixement de rol que els pertoca en l'engranatge de la Protecció Civil.
- Manca d'un departament que els recolzi i els assessori i de personal tècnic que pugui elaborar els plans.
- La protecció civil es considera com un servei residual.
- Manca de recursos econòmics per l'elaboració dels plans.

* Generalitat:

- Manca de seguiment del compliment de les obligacions municipals de planificació.
- Absència d'avaluació i inspecció dels plans.
- Manca d'un treball previ i sistemàtic en relació a la planificació i la implantació.
- Insuficiència dels ajuts econòmics per a la realització dels plans municipals.

2.5 PROPOSTA D'ACTUACIONS PER FOMENTAR L'ELABORACIÓ DEL PLANEJAMENT MUNICIPAL DE PROTECCIÓ CIVIL

El Consell Comarcal de l'Alt Penedès, coneixedor de la problemàtica de l'estat del planejament municipal a la comarca i, amb el coneixement d'actuacions realitzades a d'altres comarques, proposa les actuacions següents:

- Crear una oficina comarcal de protecció civil per tal de donar suport tècnic en la planificació municipal.
- Donar suport tècnic als municipis per la redacció de plans.
- Informar als municipis dels riscos a què estan sotmesos.
- Informar als ajuntaments de l'obligatorietat dels plans.

3. ESTRUCTURA I ORGANITZACIÓ DE LA PREVENCIÓ I LA PLANIFICACIÓ

L'objectiu d'aquest document, com ja s'ha dit, és tractar totes les tasques i funcions relacionades en l'àmbit de la planificació municipal i de la prevenció, incloent així mateix, la formació i la informació a la població.

3.1 ORGANITZACIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL COMARCAL

Per tal d'acomplir amb els objectius, la secció de planificació i prevenció s'estructura en base a dos òrgans: la Comissió de Protecció Civil Comarcal i l'estructura tècnica.

Comissió de Protecció Civil Comarcal:

És l'òrgan impulsor de les tasques relacionades amb la prevenció i la planificació, que ha de marcar les directrius i les polítiques a seguir per part dels tècnics destinats a aquesta secció. Tal com diu la Llei de Protecció Civil, ha de ser un òrgan de caràcter consultiu, deliberant i coordinador. El fet que existeixi aquesta Comissió no vol dir que els municipis deixin de tenir les pròpies Comissions de Protecció Civil municipals.

Composició:

- Consell Comarcal de l'Alt Penedès:
 - Conseller de Cooperació Municipal i Planificació Territorial
 - Cap Tècnic de Protecció Civil de la Comarca
 - Conseller Comarcal de Seguretat Ciutadana
- Coordinadora de Serveis Socials Àrea Primària
- Tècnic de Protecció Civil de Vilafranca del Penedès
- Cap dels Serveis Socials de Vilafranca del Penedès
- Representant territorial de la Direcció General de Protecció Civil.
- Representant del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya
- Representant de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
- Representant del Cos d'Agents Rurals de la Generalitat de Catalunya
- Representant de les Polícies Locals
- Representant de la Creu Roja
- Representant de l'Institut Català de la Salut (ICS)

- Representant del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM)
- Representant de la Federació d'ADF's
- Alcaldes/esses o regidors/es designats pels grups polítics comarcals

A l'Annex 3: Personal destinat a les tasques d'assistència i suport en la Planificació i la Prevenció, es detallen les dades dels membres que formen part d'aquesta Comissió.

Funcions:

- Vetllar pels interessos comuns dels municipis en matèria de prevenció i planificació.
- Establir els mecanismes de coordinació amb les diferents comissions de protecció civil municipals.
- Suggestir actuacions a realitzar a nivell municipal en tots els temes relacionats amb protecció civil.
- Marcar les directrius i les línies d'acció a seguir per part dels tècnics del PAS-PC.
- Establir els criteris de prioritització per l'elaboració dels plans d'emergència dels diferents municipis i dels plans d'autoprotecció.
- Incentivar les campanyes de formació i informació.
- Impulsar la implantació, el manteniment i la millora del PAS-PC.
- Cercar recursos econòmics pel desenvolupament del PAS-PC.

Unitat Tècnica de Protecció Civil Comarcal:

És la unitat tècnica que ha de dur a terme les tasques de prevenció i planificació encarregades per part de la Comissió.

Composició:

- Tècnic de Protecció Civil Comarcal. Serà la persona responsable de dirigir i garantir que les tasques encarregades es realitzen correctament.
- Administratiu/va de Protecció Civil Comarcal.

A l'Annex 3: Personal destinat a les tasques d'assistència i suport en la Planificació i la Prevenció, es detallen les dades dels integrants de la Unitat Tècnica.

Funcions:

Les funcions adjudicades a l'estructura tècnica responen a les diferents tasques descrites en l'apartat 4 Assistència i Suport en la Previsió, la Prevenció i la Planificació del present document.

La Unitat tècnica disposarà d'un horari d'atenció al públic per proporcionar tota la informació necessària a qui ho requereixi i s'ubicarà a:

Oficina:	Àrea de Cooperació municipal i Planificació territorial Carrer d'Hermenegild Clascar, 1-3 08720 - Vilafranca del Penedès
Telèfon:	Directe 93 890 62 51 - Centraleta 93 890 00 00
Horari atenció al públic:	De 9 a 14h.

Relació dels tècnics del pla amb els altres agents implicats:

➤ **Relació dels tècnics amb els municipis:**

Els tècnics del pla assessoren externament al municipi. És el municipi qui realitza els diferents plans i el tècnic qui els tutela en la redacció d'aquest i respon als diferents dubtes que els poden sorgir. En cap cas suposa l'assimilació del tècnic al municipi.

➤ **Relació dels tècnics amb els operatius:**

Els tècnics han d'estar en contacte amb els diferents operatius de la zona i la planificació, les mesures de prevenció, la formació i la informació que realitzin han d'estar d'acord amb les directrius de la planificació autonòmica.

➤ **Relació dels tècnics amb la Generalitat:**

La relació dels tècnics amb la Generalitat ha de ser la mateixa que la que pugin tenir els tècnics municipals amb la Generalitat.

3.2 ORGANITZACIÓ DE LA PROTECCIÓ CIVIL DELS MUNICIPIS

L'estructura i organització dels diferents municipis es troba recollida en els diferents Plans Bàsics i PAM's. Aquesta estructura segueix els models establerts per la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvament per l'elaboració dels manuals d'emergència, per la qual cosa no es considera oportú esmentar l'estructura de cadascun dels 27 municipis.

De forma genèrica cal destacar les estructures de protecció civil següents:

- L'únic municipi que disposa de Comissió de Protecció Civil municipal és Vilafranca del Penedès.
- Els tècnics de protecció civil de la comarca són:
 - Joan Bigaire Alberó, Tècnic de Protecció Civil de Vilafranca del Penedès.
- Personal de contacte de cada municipi amb el Consell Comarcal de l'Alt Penedès: a *l'Annex 3: Personal destinat a les tasques d'assistència i suport en la Planificació i la Prevenció* es recullen les dades del personal de referència de cada municipi.
- Associacions de voluntariat de protecció civil legalment constituïdes: no hi ha cap associació de voluntaris legalment constituïda. A la comarca existeixen les dues associacions següents en tràmit d'homologació:
 - Associació de Voluntaris de Protecció Civil de Sant Martí Sarroca.
 - Associació de Voluntaris de Protecció Civil d'Olèrdola.

Aquestes dues associacions estan inscrites al registre d'associacions de règim general de la Direcció General de Dret i d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia, però no consten en el Registre Especial d'Associacions de Voluntariat de Protecció Civil de Catalunya, adscrit a la Direcció General de Protecció Civil del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. La inclusió en el Registre Especial i la realització dels cursos de formació bàsica per voluntaris de l'Escola de Bombers i Seguretat Civil de Catalunya (EBSCC), són requisits indispensables per tal que les associacions de voluntaris de protecció civil puguin actuar en cas de sinistre. Per tant, fins que aquestes associacions no acabin amb el procés d'homologació de la seva situació legal no se'ls podrà considerar com a elements operatius a la comarca.

4 ASSISTÈNCIA I SUPORT EN LA PREVISIÓ, LA PREVENCIÓ I LA PLANIFICACIÓ

L'objectiu d'aquest document es basa en donar suport als municipis en tots els àmbits referents a la prevenció, que permeten millorar de forma anticipada la coordinació dels agents actuants en cas d'emergència. Els diferents àmbits en els que el pla dona assistència i suport es detallen a continuació.

4.1 ASSISTÈNCIA I SUPORT EN L'ELABORACIÓ DE PLANS

Malgrat l'existència d'aquest document cal tenir present que aquest pla mai substituirà cap pla municipal, i que tots els municipis per petits que siguin cal que realitzin el seu propis plans, en funció de l'obligatorietat que estableix la normativa per a cada municipi. Cal no oblidar els plans que la normativa recomana elaborar per a cada municipi i incentivar la seva redacció. L'objectiu essencial d'aquest apartat és doncs, tutelar i seguir l'elaboració, la implantació i l'actualització dels diferents plans municipals.

La unitat tècnica del pla serà l'encarregada de donar suport a la redacció dels plans municipals i dels plans d'autoprotecció i a la realització dels diferents protocols que se'n derivin, així com també de la seva actualització i revisió.

4.1.1 Assistència i suport en els plans municipals i d'autoprotecció

Tipus d'assistència:

- Els tècnics comarcals assessoraran els tècnics municipals o les persones encarregades d'elaborar els plans, mitjançant les consultes i les visites al municipi en cas que aquest ho requereixi.
- Els tècnics donaran suport per la implantació i el seguiment dels plans.
- Es podrà sol·licitar informació no disponible pel municipi però que sí que es troba a l'abast del pla comarcal, tal com cartografia, informes de riscos o de plans territorials d'abast supramunicipal.
- Els tècnics, a petició dels municipis, podran assistir tècnicament a la gestió de les sol·licituds d'ajudes per a l'elaboració del plans.

Críteris de prioritizació en el suport i la realització dels plans:

1. PAM's: de forma genèrica es prioritzen els PAM's en funció de la recurrència del risc a la comarca i de la possible afectació i danys a la població:

- PAM per Incendis Forestals
- PAM per Inundacions
- PAM per Emergències en àrees de pública concurrència
- PAM per Nevades
- PAM per Transport en Matèries Perilloses
- PAM per Sismes

L'anàlisi detallat dels riscos de cada municipi permetrà acabar de definir quins plans cal prioritzar de forma més detallada i canviar l'ordre de prioritizació en cas de ser necessari.

2. Plans d'autoprotecció: en l'ampli ventall de plans d'autoprotecció es prioritzarà l'elaboració de:

- Plans d'Autoprotecció obligats per normativa (RD 393/2007)
- Plans per urbanitzacions
- Plans en centres docents
- Plans en centres públics: centres sanitaris, biblioteques, teatres, ...
-

3. Plans bàsics d'emergència: es prioritzarà la redacció dels plans dels municipis obligats a redactar el pla i que actualment no compleixen amb aquesta obligatorietat).

4.2 RECURSOS EN L'ASSISTÈNCIA I EL SUPORT EN RELACIÓ ALS RISCOS

Les tasques assignades als tècnics en relació als riscos es basen en:

- Anàlisi genèric dels principals riscos dels diferents municipis.
- Elaboració de mesures de prevenció.
- Elaboració de campanyes d'informació preventiva i programes de divulgació a la població.

4.3 ASSISTÈNCIA I SUPORT EN LA FORMACIÓ DELS AGENTS IMPLICATS EN LA GESTIÓ DE LES EMERGÈNCIES

Els tècnics del pla hauran de desenvolupar el programa de formació destinat al personal implicat en les emergències.

Temari a desenvolupar:

- Coneixement dels riscos naturals i els riscos tecnològics.
- Prevenció de les emergències: mesures a adoptar.
- Planificació: elaboració de plans d'emergències.
- Operativitat: coordinació en les emergències; procediments d'actuació; seguretat; comunicacions, etc.

Personal a qui es destina la formació. Ordre de prioritació:

- Responsables dels plans.
- Personal dels ajuntaments implicats en les emergències.
- Tècnics dels ajuntaments.
- ADF's i altres grups d'actuants.

4.4 CONTROL I PLANIFICACIÓ D'ELEMENTS OPERATIUS

Per últim, els tècnics també seran els responsables de l'elaboració, l'actualització i la revisió dels elements operatius necessaris en cas d'emergència.

Funcions:

- Seguiment de l'estat de les infraestructures d'emergències: hidrants, punts d'aigua, etc.
- Elaboració de cartografia d'emergències.
- Creació del fons comarcal de recursos: es vetllarà per l'adquisició de material d'emergències que estarà disponible pels municipis adscrits al pla en cas de sinistre. El material adquirit passarà a ser propietat del Consell Comarcal de l'Alt Penedès que el gestionarà a través dels tècnics del PAS-PC.
- Actualització de la base de dades de recursos comarcals en cas d'emergència.